

УДК 343.16

DOI [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2026-28-1\(42\)-13](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2026-28-1(42)-13)

ПРОКУРОР ЯК ГАРАНТ ЗАКОННОСТІ ТА ПРАВ ЛЮДИНИ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Тарасюк Сергій Миколайович,
доктор філософії у галузі права,
керуючий партнер АО «Тарасюк і Партнери»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1165-5398>

У статті досліджено процесуальне керівництво прокурора як форму реалізації нагляду за дотриманням законів під час досудового розслідування. Обґрунтовано, що сучасна модель участі прокурора у кримінальному провадженні передбачає поєднання наглядової та організаційно-розпорядчої діяльності, які здійснюються виключно процесуальними засобами. Встановлено, що процесуальне керівництво спрямоване на забезпечення законності дії органів досудового розслідування, а також на дотримання прав і свобод учасників кримінального провадження. При цьому діяльність прокурора має безперервний характер і охоплює всі етапи досудового розслідування.

Розкрито зміст повноважень прокурора, зокрема щодо надання письмових вказівок, скасування незаконних та необґрунтованих рішень слідчого, погодження клопотань про застосування заходів процесуального примусу та звернення до слідчого судді. Обґрунтовано, що реалізація зазначених повноважень забезпечує перевірку обґрунтованості процесуальних рішень, наявності достатніх доказів і відповідності втручання у права особи принципу пропорційності. Особливу увагу приділено ролі прокурора у процедурі ініціювання заходів процесуального примусу, де його погодження виступає необхідною процесуальною передумовою звернення до суду. Водночас таке погодження має передбачати не формальне схвалення, а змістовну оцінку підстав і доцільності відповідного процесуального рішення.

Доведено, що діяльність прокурора не обмежується етапом погодження процесуальних документів, а охоплює також контроль за законністю виконання судових рішень та дотриманням прав особи під час фактичної реалізації заходів процесуального примусу. Встановлено, що прокурор забезпечує як попередню, так і подальшу перевірку законності обмеження прав і свобод людини. Зроблено висновок, що ефективність процесуального керівництва визначається не формальним погодженням процесуальних рішень, а повнотою та обґрунтованістю їх перевірки, що має вирішальне значення для забезпечення законності досудового розслідування.

Ключові слова: процесуальне керівництво, прокурор, досудове розслідування, нагляд за дотриманням законів, права людини, заходи процесуального примусу, законність, кримінальне провадження.

Tarasiuk Sergii. The prosecutor as guarantor of the legality and human rights in preliminary investigations

This article examines the prosecutor's procedural guidance as a means of ensuring compliance with the law during the pre-trial investigation. It is argued that the current model of the prosecutor's participation in criminal proceedings involves a combination of supervisory and organisational-administrative activities, which are carried out exclusively through procedural means. It is established that procedural supervision is aimed at ensuring the legality of the actions of pre-trial investigation authorities, as well as at protecting the rights and freedoms of participants in criminal proceedings. At the same time, the prosecutor's activities are continuous in nature and cover all stages of the pre-trial investigation.

The content of the prosecutor's powers is revealed, in particular regarding the issuance of written instructions, the overturning of unlawful and unfounded decisions by the investigator, the approval of applications for the application of procedural coercive measures, and appeals to the investigating judge. It is argued that the exercise of these powers ensures that procedural decisions are reviewed for their validity, that there is sufficient evidence, and that any interference with a person's rights complies with the principle of proportionality. Particular attention is paid to the role of the prosecutor in the procedure for initiating measures of procedural coercion, where the prosecutor's approval is a necessary procedural prerequisite for applying to the court. At the same time, such approval must entail not merely a formal endorsement, but a substantive assessment of the grounds and appropriateness of the relevant procedural decision.

It has been established that the prosecutor's role is not limited to the stage of approving procedural documents, but also encompasses monitoring the lawfulness of the enforcement of court decisions and the observance of individual rights during the actual implementation of procedural coercive measures. It has been established that the prosecutor ensures both preliminary and subsequent verification of the legality of restrictions on human rights and freedoms. It has been concluded that the effectiveness of procedural supervision is determined not by the formal approval of procedural decisions, but by the thoroughness and soundness of their verification, which is of decisive importance for ensuring the legality of the pre-trial investigation.

Key words: procedural control, prosecutor, pre-trial investigation, supervision of compliance with the law, human rights, coercive measures, legality, criminal proceedings.

Вступ. Стадія досудового розслідування пов'язана із прийняттям значної кількості процесуальних рішень, які можуть істотно впливати на реалізацію прав і свобод людини. У цих умовах особливого значення набуває діяльність прокурора, який відповідно до кримінального процесуального законодавства України здійснює нагляд за додержанням законів у формі процесуального керівництва. Така модель передбачає, що забезпечення законності не є зовнішнім контролем, а реалізується безпосередньо в межах процесуальної діяльності шляхом використання передбачених законом повноважень.

Особливість процесуального керівництва полягає у його комплексному характері, що поєднує організаційні, контрольні та правозахисні елементи. Прокурор, не підміняючи слідчого чи слідчого суддю, здійснює перевірку обґрунтованості процесуальних рішень, погоджує клопотання про застосування заходів процесуального примусу, скасовує незаконні постанови та реагує на порушення вимог кримінального процесуального закону. При цьому саме на стадії досудового розслідування закладаються передумови допустимості доказів і законності подальшого судового розгляду, що зумовлює необхідність належного процесуального впливу з боку прокурора.

Водночас на практиці реалізація повноважень прокурора не завжди супроводжується належною змістовною перевіркою процесуальних рішень, що знижує ефективність забезпечення прав людини. Це зумовлює необхідність наукового аналізу процесуального керівництва як форми нагляду, визначення його змісту, меж та ролі у забезпеченні законності під час досудового розслідування.

Матеріали та методи. Матеріалом дослідження є положення кримінального процесуального законодавства України, зокрема норми, що регулюють повноваження прокурора у межах здійснення процесуального керівництва, а також нормативні акти, що визначають стандарти діяльності прокурора у сфері забезпечення прав людини. Крім того, використано наукові праці вітчизняних дослідників, присвячені проблематиці прокурорського нагляду, процесуального керівництва та забезпечення прав і свобод людини у кримінальному провадженні, а також узагальнені дані практики діяльності органів прокуратури.

Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Діалектичний метод застосовано для з'ясування сутності процесуального керівництва та його ролі у кримінальному провадженні. Системно-структурний метод використано для визначення місця діяльності прокурора у системі забезпечення законності на стадії досудового розслідування. Формально-юридичний метод дозволив проаналізувати норми кримінального процесуального законодавства, що регулюють повноваження прокурора. Логіко-юридичний метод застосовано для узагальнення наукових підходів і формулювання висновків щодо змісту та значення процесуального керівництва. Метод узагальнення використано для формування підсумкових положень дослідження.

Метою статті є дослідження процесуального керівництва прокурора як форми реалізації нагляду за додержанням законів на стадії досудового розслідування, а також визначення його значення у забезпеченні прав і свобод людини під час застосування заходів процесуального примусу.

Результати. Відповідно до ч. 2 ст. 36 КПК України прокурор здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва. Дана норма визначає сучасну модель участі прокурора в кримінальному провадженні, за якої наглядова функція не являє собою зовнішній чи позапроцесуальний контроль, а реалізується безпосередньо в межах процесуальної діяльності. Таким чином, законодавець закріпив норму, згідно з якою забезпечення законності інтегроване в сам механізм досудового розслідування та здійснюється завдяки передбаченим КПК України процесуальним повноваженням прокурора.

Крім того, прокурор є не лише суб'єктом, який підтримує обвинувачення в суді, а й відповідає за якість та ефективність досудового розслідування. З цього приводу Г. А. Ніколайчук зауважив, що сформована в Україні нормативна модель прокурорської діяльності передбачає забезпечення охорони прав і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також додержання законності слідчими та оперативними підрозділами. Надання прокурору широкого кола процесуальних повноважень дозволяє не лише формувати обвинувачення, а й запобігати порушенням прав людини під час досудового розслідування [1, с. 6].

Принциповим також є той факт, що нормами КПК України не розмежовуються функції нагляду і процесуального керівництва, вони здійснюються паралельно, тобто перевірка законності реалізується виключно процесуальними засобами, шляхом прийняття рішень, надання письмових вказівок, погодження клопотань, скасування незаконних постанов без застосування адміністративного чи відомчого впливу.

Чимало науковців також убачають сенс у комплексному характері процесуального керівництва. Зокрема, Ю. В. Бубир, вважає його формою нагляду, що одночасно забезпечує належне розслідування кримінального правопорушення та гарантує права і законні інтереси учасників провадження [2, с. 43]. М. О. Бібікова також обґрунтовує ефективність існування процесуального керівництва у вигляді наглядових та організаційно-розпорядчих повноважень, що спрямовуються на забезпечення законності обвинувачення та захист прав учасників процесу [3, с. 4]. І. І. Шульган підкреслює його багатоетапний характер та спрямованість на

ефективну організацію розслідування з використанням передбачених законом владних інструментів [4, с. 69]. Н. М. Колот зазначає щодо превентивного значення цієї діяльності, розглядаючи постійний контроль за процесуальними рішеннями як засіб запобігання зловживанням з боку органів досудового розслідування [5, с. 721]. Зазначені позиції науковців збігаються в тому, що процесуальне керівництво має водночас організаційну, контрольну та гарантійну спрямованість.

Доречно зауважити, що межі процесуального керівництва прокурором визначаються сукупністю об'єктивних критеріїв. По-перше, вони зумовлені предметом конкретного кримінального провадження та завданнями досудового розслідування. По-друге, їх формування відбувається на підставі засад кримінального провадження, зокрема законності, забезпечення права на захист і пропорційності втручання в права особи. По-третє, ці межі обумовлені чітким розподілом процесуальних повноважень між прокурором, слідчим і слідчим суддею. Прокурор не виконує повноважень слідчого, але має право оцінювати його процесуальні дії, їх необхідність і відповідність закону; він не виконує функцій судового контролю, але забезпечує попередню перевірку обґрунтованості звернення до суду. Таким чином, втручання прокурора обмежене процесуальними рамками та спрямоване на досягнення балансу між ефективністю розслідування і дотриманням прав учасників провадження.

Норми ч. 2 ст. 36 КПК України конкретизують сутність процесуального керівництва за допомогою чітко визначених процесуальних інструментів. Прокурор наділений правом надавати письмові вказівки слідчому (п. 4), скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови (п. 7), ініціювати перед керівником органу досудового розслідування питання про відсторонення слідчого в разі неефективного розслідування (п. 8), погоджувати або відмовляти в погодженні клопотань до слідчого судді чи самостійно звертатися з такими клопотаннями (п. 10), а також здійснювати інші передбачені законом повноваження. Сукупність даних процесуальних можливостей створює внутрішній механізм забезпечення законності, що функціонує саме під час досудового розслідування.

Практична значущість зазначених повноважень доводиться результатами діяльності органів прокуратури. На думку В. Ключкова, ефективність діяльності прокуратури вимірюється досягненням стану захищеності інтересів людини, суспільства та держави, що виявляється у своєчасному запобіганні порушенням [6, с. 263]. Згідно зі статистичними даними, у 2025 р. завдяки прокурорському втручанням скасовано 39 999 незаконних та необґрунтованих постанов слідчих і дізнавачів, надано 193 854 письмові вказівки, забезпечено участь у 12 846 розглядах слідчим суддею клопотань щодо застосування ЗЗКП (крім запобіжних заходів) та у 8 098 розглядах клопотань щодо проведення обшуку. Окрім того, у межах здійснення нагляду за додержанням законів у разі застосування заходів, пов'язаних з обмеженням особистої свободи, було опрацьовано 3 905 документів прокурорського реагування; задоволено 1066 звернень, спрямованих на поновлення конституційних прав громадян під час досудового розслідування; ужито заходів реагування за 101 зверненням у провадженнях щодо катувань та неналежного поведіння з боку представників держави і працівників правоохоронних органів, а також розглянуто 27 240 інших звернень учасників кримінального провадження [7].

Зазначені вище показники доводять, що процесуальне керівництво не зводиться до декларативного характеру, а має реальний практичний зміст. Воно спрямовується на своєчасне виявлення порушень вимог кримінального процесуального закону та їх усунення ще на стадії проведення досудового розслідування. Реалізуючи повноваження щодо скасування незаконних рішень, надання обов'язкових письмових вказівок і перевірку обґрунтованості процесуальних дій, прокурор істотно знижує ймовірність використання недопустимих доказів, запобігає безпідставному обмеженню прав особи та мінімізує ризики виникнення процесуальних підстав для подальшого скасування судових рішень.

З огляду на викладене, доцільно звернути увагу на принципову норму, що поряд із здійсненням процесуального керівництва як форми нагляду, самостійним функціональним призначенням прокурора на стадії досудового розслідування є забезпечення захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження. Даний обов'язок має системний характер та закріплюється ст. 1 Закону України «Про прокуратуру», у якій визначено захист прав і свобод людини одним з ключових завдань прокуратури. Водночас ст. 2 КПК України прямо відносить охорону прав, свобод і законних інтересів учасників провадження до основних завдань кримінального провадження.

Вищезазначене дозволяє стверджувати, що процесуальне керівництво та правозахисна функція прокурора не існують як паралельні напрями діяльності, а являють собою взаємопов'язані елементи єдиного гарантійного механізму. Реалізуючи свої процесуальні повноваження, прокурор забезпечує не лише ефективність кримінального переслідування, а й правову допустимість втручання в конституційні права особи, у зв'язку з чим його діяльність набуває характеру внутрішнього інституційного гаранта законності в межах кримінального провадження.

Розглянемо декілька наукових підходів, які відображають роль прокурора на досудовому розслідуванні не лише як процесуально-організаційну, а передусім як правозахисну. Зокрема, М. О. Бібікова на стадії

досудового розслідування визначає прокурора як гаранта додержання законності та прав людини [3, с. 2]. М. Колос і Л. Стрельбіцька на цій стадії прокурора визначають гарантом об'єктивності та змагальності в кримінальному процесі [8, с. 273]. І. В. Рогатюк вважає, що прокурор виконує свою функцію *ex-officio* від імені та в інтересах держави, реалізуючи її конституційний обов'язок утверджувати і забезпечувати права та свободи людини [9, с. 22].

Особливого значення дана гарантійна функція набуває у сфері застосування заходів процесуального примусу, оскільки ці заходи безпосередньо пов'язані з втручанням у сферу основоположних прав і свобод особи. У зв'язку з цим на прокурора покладається обов'язок здійснювати як превентивний, так і наступний контроль за законністю відповідних рішень. Зокрема, йдеться про перевірку відповідності клопотань вимогам кримінального процесуального закону, наявності належних і достатніх підстав для їх ініціювання, а також співмірності втручання в права та свободи особи із завданнями кримінального провадження. Прокурор шляхом погодження процесуальних документів, реагування на виявлені порушення та скасування незаконних актів фактично окреслює допустимі межі державного примусу в кожному конкретному провадженні.

Загалом діяльність прокурора об'єктивно підвищує значення внутрішніх стандартів прокурорської роботи як інструменту уніфікації правозастосовної практики. Так, наказом Генерального прокурора від 24 квітня 2024 р. № 84 «Про затвердження Стандартів діяльності прокурорів у сфері захисту інвестицій під час досудового розслідування» визначено орієнтири щодо недопущення безпідставного кримінального переслідування, забезпечення обґрунтованості та законності проведення обшуку, накладення арешту на майно, зберігання речових доказів і застосування ЗЗКП. У цьому контексті відповідні стандарти конкретизують зміст наглядової функції, надаючи їй чіткі критерії оцінки законності процесуальних рішень. Зокрема, з метою забезпечення права на свободу та особисту недоторканність, прокурор має перевіряти наявність законних підстав для затримання чи іншого обмеження особистої свободи, повноваження службової особи, яка здійснила затримання, дотримання встановленого порядку і строків, роз'яснення затриманому його прав та забезпечення їх реалізації. Крім того, прокурор повинен перевірити наявність і повноту протоколу затримання, своєчасність його складання, виконання обов'язків щодо доставлення особи до підрозділу органу досудового розслідування, інформування близьких осіб та забезпечення права на захист [10]. Вважаємо, що зазначена вище перевірка спрямована не лише на формальне додержання процедури, а й на реальне запобігання безпідставному або непропорційному втручанням у конституційні права і свободи особи.

Додаткові функції гарантійної діяльності прокурора визначено наказом Генерального прокурора від 29 грудня 2021 р. № 400 «Про організацію діяльності прокурорів з протидії порушенням прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах». У даному нормативно-правовому акті акцентується увага на необхідності належного реагування на випадки смерті осіб під час їх затримання або перебування в місцях несвободи, протидії катуванням та іншим формам неналежного поведіння, а також забезпечення законності та обґрунтованості обмеження права на свободу та особисту недоторканність (п.п. 2.1–2.3) [11]. Таким чином, гарантійна функція прокурора не обмежується лише ухваленням процесуальних рішень, а охоплює також контроль за реальними умовами їх реалізації.

Доречно зауважити щодо гарантійної ролі прокурора в процедурі звернення до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів процесуального примусу. Саме на цьому етапі внутрішній інституційний контроль набуває значення процесуальної передумови здійснення судового контролю.

У більшості випадків ініціювання застосування заходів процесуального примусу є можливим лише за умов погодження з прокурором або за його безпосередньої ініціативи. Йдеться, зокрема, про клопотання щодо проведення обшуку, здійснення приводу, тимчасового обмеження в користуванні спеціальним правом та продовження його строку, відсторонення від посади, накладення арешту на майно, застосування, зміни та продовження строків запобіжних заходів, надання дозволу на затримання з метою приводу, направлення особи до медичного закладу для проведення стаціонарної психіатричної експертизи тощо. Зазначене доводить, що саме прокурор здійснює попередню правову оцінку достатності фактичних і юридичних підстав для звернення до суду. Разом з тим його погодження не повинно бути формальним, а має передбачати повноцінну перевірку обґрунтованості клопотання, відповідності його змісту вимогам закону та співмірності пропонованого втручання в права і свободи особи.

Водночас навіть ухвалення слідчим суддею рішення щодо дозволу на застосування заходу примусу не передбачає припинення прокурором своїх повноважень. На прокурора покладається обов'язок забезпечити законність подальшого виконання судового рішення уповноваженими службовими особами. Це стосується не лише дотримання порядку проведення обшуку чи реалізації арешту майна, а й додержання прав особи в разі застосування запобіжного заходу чи інших обмежень. Отже, його участь не вичерпується етапом погодження клопотання, а передбачає також контроль за фактичним виконанням заходу процесуального примусу.

Важливо зауважити, що будь-який вплив прокурора реалізується виключно у формах та межах, визначених законом, що гарантує правову визначеність, передбачуваність і відповідність його дій засаді законності.

Таким чином, процесуальне керівництво в частині застосування заходів процесуального примусу набуває ознак внутрішнього інституційного механізму, який є попереднім етапом до судового контролю, супроводжує його та забезпечує належне виконання прийнятих судових рішень.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що сутність процесуального керівництва прокурора під час досудового розслідування не обмежується здійсненням наглядової функції у традиційному розумінні, а проявляється у постійній залученості в процес прийняття та реалізації процесуальних рішень. У цьому контексті доцільно звернути увагу на те, що діяльність прокурора фактично інтегрована у саму логіку досудового розслідування, зокрема вона спрямована не лише на фіксацію порушень, а передусім на їх попередження, коригування процесуальних дій та забезпечення належного балансу між інтересами кримінального переслідування і правами людини. Саме через таку безперервну участь прокурор забезпечує перевірку обґрунтованості рішень, достатності доказів та відповідності втручання у права особи вимогам пропорційності.

Водночас, як убачається, найбільш концентровано гарантійна функція прокурора проявляється у сфері застосування заходів процесуального примусу. Зокрема, погодження відповідних клопотань слід розглядати не як формальний процесуальний етап, а як ключовий момент попередньої правової оцінки, у межах якої визначається допустимість подальшого звернення до суду. Разом з тим, важливо підкреслити, що на цьому етапі участь прокурора не завершується, а навпаки логічно продовжується у контролі за виконанням судових рішень та фактичним дотриманням прав особи під час реалізації заходів примусу. У цьому зв'язку ефективність процесуального керівництва доцільно оцінювати не за формальними показниками здійснення повноважень, а через їх змістовне наповнення, а саме глибину перевірки, послідовність реагування та здатність реально впливати на практику застосування кримінального процесуального законодавства. Саме за таких умов діяльність прокурора набуває значення внутрішнього інституційного механізму забезпечення законності, який функціонує не декларативно, а в реальному процесуальному вимірі.

Література:

1. Ніколайчук Г. А. Повноваження прокурора та їх реалізація у судовому провадженні : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2019. 262 с.
2. Бубир Ю. В. Система гарантій прав підозрюваного під час застосування запобіжних заходів. *Форум права*. 2013. № 4. С. 40–46.
3. Бібікова М. О. Роль прокурора у забезпеченні швидкого, всебічного та об'єктивного досудового розслідування через процесуальне керівництво. *Академічні візії*. 2024. Вип. 33. С. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13838498>.
4. Шульган І. І. Прокурор в кримінальному процесі : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2020. 238 с.
5. Колот Н. М. Забезпечення прокурором законності під час закінчення досудового розслідування у формі звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 1. С. 719–724. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.120>.
6. Ключков В. Організація і процесуальне керівництво прокурором досудовим розслідуванням. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 260–267. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.3.43>.
7. Звіт про роботу органів прокуратури за 2025 рік. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-robotu-organiv-prokuraturi-2>
8. Колос М., Стрельбіцька Л. Статус прокурора на стадії досудового розслідування в контексті засади змагальності кримінального провадження. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Вип. 88, ч. 3. С. 269–276. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.3.40>.
9. Рогатюк І. В. Теоретичні, правові та праксеологічні основи кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні : дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2018. 604 с.
10. Про затвердження Стандартів діяльності прокурорів у сфері захисту інвестицій під час досудового розслідування : наказ Генерального прокурора від 24.04.2024 № 84. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0084905-24#Text>.
11. Про організацію діяльності прокурорів з протидії порушенням прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах : наказ Офісу Генерального прокурора від 29.12.2021 № 400 (зі змінами). URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/nakazi-generalnogo-prokurora-z-osnovnih-napryamiv-prokurorskoyi-diyalnosti>.

References:

1. Nikolaichuk H. A. (2019). Povnoazhennia prokurora ta yikh realizatsiia u sudovomu provadzhenni [Powers of the prosecutor and their implementation in court proceedings]: dys. ... kand. yuryd. nauk. Lviv, 262 p. [in Ukrainian].

2. Bubyr Yu. V. (2013). Systema harantii prav pidozriuvanoho pid chas zastosuvannya zapobizhnykh zakhodiv [System of guarantees of the suspect's rights during the application of preventive measures]. *Forum prava*, № 4, P. 40–46. [in Ukrainian].
3. Bibikova M. O. (2024). Rol prokurora u zabezpechenni shvydkoho, vsebichnoho ta obiektyvnoho dosudovoho rozsliduvannya cherez protsesualne kerivnytstvo [The role of the prosecutor in ensuring prompt, comprehensive and objective pre-trial investigation through procedural guidance]. *Akademichni vizii*, Iss. 33, P. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13838498>. [in Ukrainian].
4. Shulhan I. I. (2020). Prokuror v kryminalnomu protsesi [Prosecutor in criminal proceedings]: dys. ... kand. yuryd. nauk. Lviv, 238 p. [in Ukrainian].
5. Kolot N. M. (2025). Zabezpechennia prokurorom zakonnosti pid chas zakinchennia dosudovoho rozsliduvannya u formi zvernennia do sudu z klopotanniam pro zvilnennia osoby vid kryminalnoi vidpovidalnosti [Ensuring legality by the prosecutor at the completion of pre-trial investigation in the form of applying to court with a motion for exemption from criminal liability]. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo*, № 1, P. 719–724. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.120>. [in Ukrainian].
6. Klochkov V. (2021). Orhanizatsiia i protsesualne kerivnytstvo prokurorom dosudovym rozsliduvanniam [Organization and procedural guidance by the prosecutor of pre-trial investigation]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, № 3, P. 260–267. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.3.43>. [in Ukrainian].
7. Report on the work of prosecution authorities for 2025. Available at: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-robotu-organiv-prokuraturi-2> [in Ukrainian].
8. Kolos M., Strelbitska L. (2025). Status prokurora na stadii dosudovoho rozsliduvannya v konteksti zasady zmahalnosti kryminalnogo provadzhenia [Status of the prosecutor at the stage of pre-trial investigation in the context of the adversarial principle of criminal proceedings]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Pravo*, Iss. 88, Part 3, P. 269–276. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.3.40>. [in Ukrainian].
9. Rohatiuk I. V. (2018). Teoretychni, pravovi ta prakseolohichni osnovy kryminalnoi protsesualnoi diialnosti prokurora u dosudovomu rozsliduvanni [Theoretical, legal and praxeological foundations of criminal procedural activity of the prosecutor in pre-trial investigation]: dys. ... d-ra yuryd. nauk. Kyiv, 604 p. [in Ukrainian].
10. On approval of the Standards of prosecutors' activity in the field of investment protection during pre-trial investigation: Order of the Prosecutor General dated 24.04.2024 № 84. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0084905-24#Text> [in Ukrainian].
11. On the organization of prosecutors' activities in counteracting human rights violations in law enforcement and penitentiary spheres: Order of the Office of the Prosecutor General dated 29.12.2021 № 400 (as amended). Available at: <https://gp.gov.ua/ua/posts/nakazi-generalnogo-prokurora-z-osnovnih-napryamiv-prokurorskoj-diialnosti> [in Ukrainian].

